МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент освіти і науки, молоді та спорту
виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)

НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
професійно-технічної освіти у м. Києві

Київський професійний ліцей транспорту

Міжпредметні зв’язки як джерело створення мотивації до вивчення загальноосвітньої та професійної підготовки

Посібник з предметів«Технічне креслення», «Читання креслень» та українська мова
та
«Українська мова»

Укладач: **Демченко Світлана Григорівна**
Викладач української мови та літератури
Спеціаліст вищої категорії
Старший викладач
Голова методичного об’єднання
суспільно-гуманітарних дисциплін

ПЕРЕДМОВА

Освіта й виховання молодої людини, її гармонійний розвиток вимагають органічного поєднання комплексу знань, умінь і навичок, які набуваються у процесі засвоєння не лише шкільних предметів, а й предметів професійного спрямування. Реформа загальноосвітньої і професійної школи передбачає оволодіння учнями глибокими і міцними знаннями основ наук, засвоєння провідних ідей навчальних дисциплін, вироблення практичних умінь і навичок, формування матеріалістичного світогляду учнів. Міжпредметні зв'язки сприяють піднесенню рівня науковості й доступності у навчанні, активізації пізнавальної діяльності учнів, поліпшенню якості знань, ось чому у навчальному процесі набувають особливої ваги..

Для формування ґрунтовних професійних знань важливою частиною роботи на уроці української мови є використання текстів професійної спрямованості - це дає можливість учням не лише краще засвоювати професійні терміни з креслення, а й мені, як викладачеві, дає можливість урізноманітнювати види і форми роботи з української мови під час опрацювання будь-якої мовної теми: від будови слова і словотвору до синтаксису. Наприклад: виписати із словника приклади слів різних способів творення слів, виписати і пояснити слова іншомовного походження, підібрати приклади до певних орфограм ,знайти у словнику пояснення слів і скласти з ними речення тощо.

Використовуючи ці матеріали на уроках, я відчула, що вони приносять користь, викликають зацікавлення учнів, створюють умови для більш якісного засвоєння професійної лексики. Таким чином, для активізації пізнавальної діяльності учнів, для забезпечення широкого використання професійної лексики, і була розпочала робота над укладанням збірки завдань з текстами професійної спрямованості з теми "Технічне креслення"

З допомогою багатосторонніх міжпредметніх зв'язків вирішуються задачі навчання, розвитку і виховання учнів, закладається фундамент для комплексного бачення, підходу і вирішення складних проблем реальної дійсності.

Збірник складено відповідно до Програм державного стандарту професійно-технічної освіти професій: «Слюсар з ремонту автомобілів» (код 7231.2), «Електрогазозварник»» (код 7212.1), «Коваль ручного кування» (код 7221.2), «Токар» (код 8211.2) за програмами предметів «Технічне креслення», «Читання креслень» та відповідають вимогам діючої програми Міністерства освіти і науки України предмету «Українська мова»

Збірник складається з двох частин:

1 частина

Термінологічний словник слів, позначень, які використовуються при вивченні предметів «Технічне креслення», «Читання креслень», коротке пояснення часто вживаних слів; у збірнику подано відомості про основи технічного креслення

2 частина

Завдання з української мови з використанням професійної лексики, які сприяють розвитку мовленнєвої культури, творчих здібностей учнів та кращому засвоєнню професійної лексики. Подано комплекс завдань для практичного формування граматичних навичок та вмінь, розвитку усного та писемного мовлення учнів. Тексти вправ супроводжуються, як правило, кількома завданнями різного характеру.

Основна мета збірника – покращення сприйняття змісту технічних предметів та вмілого застосування слів на уроках української мови.

Для учнів професійно-технічних закладів освіти.

Розділ_2
Використання професійної лексики з предмету «Технічне креслення» та «Читання креслень»на уроках української мови під час вивчення теми «Лексика»

1. Прочитайте казку. Знайдіть терміни і випишіть їх. Люди яких професій найчастіше їх уживають?

ПРО КОРИСТЬ РОЗДІЛОВИХ ЗНАКІВ

Чоловік загубив кому і почав боятися складних речень, шукав фрази, що простіші...

Потім він загубив знак оклику і почав говорити тихо, рівно, з однією інтонацією. Його вже ніщо не бентежило, не радувало, він до всього ставився без емоцій.

Потім він загубив знак питання і перестав запитувати, жодні події не викликали його цікавості, де б вони не відбувалися: в космосі, на землі чи навіть у власній квартирі.

Ще через кілька років він загубив двокрапки і перестав пояснювати людям свої вчинки.

Врешті у нього залишились одні лапки. Він не міг висловити жодної власної ідеї, весь час когось тільки цитував — так він зовсім розучився думати і дійшов до крапки.

Бережіть розділові знаки!

- Які ще розділові знаки ви знаєте?

2. Випишіть слова у три колонки: з знаком м'якшення, апострофом, без апострофа : *аплікатa ,вісь обертання, грань ,готовальня, деталь, диметрія, дюйм ,евольвента, з'єднання, зображення ,комп'ютерна графіка, об'єкт, олівець ,паралелепіпед, п'ятикутник, різьба , хорда, циклоїда.*

3. Перекладіть українською мовою

Чертежная бумага - это жесткая белая бумага , которую изготавливают из белой деревянной целлюлозы. На бумаге с гладкой поверхностью выполняют чертеж тушью ,а на бумаге с жесткой поверхностью –карандашом. Лучшей чертежной бумагой есть ватман.

4. Доберіть слова із словника, що стосуються теми: «Введення до курсу креслення», «Перерізи і розрізи».

5. Тлумачення яких слів подано нижче:

- креслярський інструмент для проведення кіл задля розмірів;
- умовне графічне позначення матеріалів на кресленні за допомогою ліній і штрихів;

- поверхня, від якої в процесі обробки зручніше і легше робити вимірювання розмірів;
- поверхня, всі точки якої різновіддалені від однієї точки-центра сфери;

6. Складіть речення із цими словами:
- *сфера*
- *штриховка*
- *циркуль коловий*
- *технологічна база*

7. Прочитайте текст .Дайте назву. Спишіть, пояснивши виділені слова

Історія розвитку креслення сягає далекого минулого. Ще на початку зародження писемності думки виражали малюнками предметів. З'явившись на світанку людської культури у вигляді первісного рисунка, картинне письмо розвинулося в письмо літерне. У процесі творчої діяльності людини воно стало фігурувати у вигляді зображального письма, яке використовується і тепер у технічних кресленнях. Пам'ятки матеріальної культури ,які збереглися до цього часу, свідчать про те, що в далекі часи були відомі самобутні способи зображення споруд ,які з часом удосконалювалися. Пам'ятки київського будівництва ,кам'яні монументальні споруди Києва мали велике значення у розвитку всієї стародавньої архітектури на Русі. Протягом десятків століть зміст креслень обмежувався одним лише планом, виконаним не в масштабі з поданими розмірами.

7. Запишіть подані групи слів, опустивши «четверте зайве»

- *абсциса, автомобіль, апліката, алгоритм;*
- *база, бісектриса, бак, багатогранник;*
- *вимірювання, вид, виднокіл, виріб;*
- *графік, деталь, мотор, діаметр*

8. Складіть речення із поданих слів і словосполучень:
- *інженерна графіка;*
- *вигляд основний;*
- *аксометричне проектування;*
- *горизонтальна пряма;*
- *верхнє граничне відхилення;*
- *олівець;*

9. Складіть і запишіть кілька порад - рекомендацій щодо збагачення учнями свого лексичного запасу із спецдисципліни «Технічне креслення» . Як особисто ви дбаєте про свою мовленнєву культуру?

10. Доберіть слова до теми «аксометричні і прямокутні проекції». Складіть твір (розповідь, опис чи роздум). Запишіть його.

11. Прочитайте текст. Спишіть. Поясніть значення виділених слів. До якої частини мови вони належать.

Виконання робочого креслення будь-якої деталі з натури починають з виконання її ***ескізу****, який потім є основою* ***креслення****. Перш ніж розпочати виконання ескізу ,її уважно вивчають і намічають кількість виглядів, розрізів і* ***перерізів,*** *які необхідні для виявлення її конструкції. Потім вибирають одне з характерних зображень* ***деталі,*** *приймаючи його за головне. Після цього уважно оглядають деталь і вимірюють її.*

12. Скажіть, яких галузей стосується кожна група слів-термінів іншомовного походження (військова, технічна, одяг і тканина, предмети побуту, мистецтво, автосправа). Які слова відносяться до нашого предмету.

1. *Автомобіль, кабіна, карбюратор, фара, шасі, ангар.*
2. *Велюр, брильянт, ансамбль, габардин, капюшон.*
3. *Монтаж, армія, гарнізон, ресора, маскарад, арсенал.*
4. *Ватман, аксонометрія, взаємозамінність, специфікація*
5. *Чавун ,сталь, кольорові метали, сплави, пластмаси.*
6. *Глазур, патисон, желе, картопля, компот.*